Trafikutskottets betänkande 1984/85:14

om anslag till Trafiksäkerhet (prop. 1984/85:100 bil. 8)

SJÄTTE HUVUDTITELN

Trafiksäkerhet

1. **Trafiksäkerhetsverket: Trafik och administration**. Regeringen har i proposition 1984/85:100 bilaga 8 (kommunikationsdepartementet) under punkt C 1. (s. 52–54) föreslagit riksdagen att till Trafiksäkerhetsverket: Trafik och administration för budgetåret 1985/86 anvisa ett förslagsanslag på 24 570 000 kr.

Motionerna

I motion 1984/85:439 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 7), att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförs om avveckling av trafiksäkerhetsverket.

I motion 1984/85:2552 av Rolf Clarkson m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkandena 5 och 6),

5. att riksdagen till Trafiksäkerhetsverket: Trafik och administration för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförs om avgiftsfinansiering av trafiksäkerhetsverket.

Utskottet

Anslaget till förevarande ändamål är för innevarande budgetår upptaget med ett belopp av 23 085 000 kr.

För nästa budgetår föreslås i propositionen ett anslag om 24 570 000 kr.

I motion 1984/85:2552 (m) föreslås – med hänsyn till det finansiella läget och nödvändigheten av att åstadkomma besparingar i statsverksamheten – att riksdagen avslår regeringens förslag till medelsanvisning under denna punkt och ger regeringen till känna vad som anförts i motionen rörande avgiftsfinansiering av trafiksäkerhetsverket.

Av trafiksäkerhetsverket (TSV) tidigare framlagt förslag om avgiftsfinansiering av verksamheten har emellertid avvisats av såväl regeringen som riksdagen. Någon anledning till ändrat ståndpunktstagande härvidlag föreligger enligt utskottets uppfattning inte varför regeringens förslag tillstyrks. Härav följer att utskottet avstyrker motionsyrkandet i fråga.

I motion 1984/85:439 (c) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen om avveckling av TSV.

Motionärerna anser det nu – sedan verksamheten med den pläderande informationen överförts till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande (NTF) – vara dags att och gå vidare och tillföra NTF de opinionsbildande funktioner som i dag handhas av TSV. De utredande funktionerna anses kunna överföras till väg- och trafikinstitutet. Verkets hantering av bil- och körkortsregistret sägs kunna handhas av andra lämpliga organ. Detsamma förklaras gälla de uppgifter som handhas av den nuvarande fordonsbyrån. Med dessa omstruktureringar kan enligt motionen en väsentlig minskning ske av den statliga byråkratin genom att TSV avvecklas. Detta skulle innebära att medel frigörs som kan komma trafiksäkerheten och vägunderhållet till godo.

Såsom framhållits i propositionen har emellertid med anledning av riksdagens beslut (TU 1983/84:2, rskr 1983/84:21) en utredningsman tillkallats med uppgift att förutsättningslöst studera ekonomiska och andra konsekvenser av en ökad samordning av trafiksäkerhetsarbetet. Utredningen har numera framlagt förslag i ämnet (Ds K 1985:1 Samordnad trafiksäkerhet).

Utredningsmannen konstaterar att trafiksäkerhetsarbete utförs av många myndigheter, organisationer och enskilda. Det är en styrka för arbetet att det engagerar så många och att det berör olika samhällsområden. Trafiksäkerhetsfrågorna bör därför inte brytas ut ur sina funktionella sammanhang och föras samman i en speciell sektor.

Under utredningsarbetet har det inte kommit fram någon opinion för att låta vägverket ta över hela eller delar av TSV:s uppgifter. Det finns inte heller något belägg för att en sammanslagning av de båda verken skulle innebära några besparingar. Dessutom kan det befaras att trafiksäkerhetsarbetet får en lägre prioritet om det drivs av en myndighet vars verksamhet är inriktad mot delvis andra mål.

Därför bör TSV finnas kvar som speciell trafiksäkerhetsmyndighet. TSV bör dock göra en kursomläggning och inrikta sin verksamhet mer mot samordning och planering och mindre mot detaljgranskning. Enligt förslagen bör TSV förbli egen myndighet och som sådan få en mera aktiv roll som samordnare av trafiksäkerhetsarbetet.

Sammanfattningsvis föreslås slutligen

- att TSV i sin instruktion åläggs att samordna trafiksäkerhetsarbetet,
- att det till TSV knyts ett råd för samordning och planering,
- att TSV i samband med sin anslagsframställning till regeringen redovisar vilka planer som finns för det samlade trafiksäkerhetsarbetet de tre närmaste åren,
- att en planeringsenhet inrättas vid TSV för att bl. a. ta fram underlag och upprätta planer för arbetet,
- att TSV:s registerråd avskaffas.

Enligt utskottets uppfattning bör den fortsatta beredningen inom regeringens kansli av frågorna härom avvaktas. Under hänvisning härtill finner sig utskottet inte kunna biträda motionärernas yrkande och avstyrker följaktligen motionen i här berörd del.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1984/85:2552 (m) yrkandena 5 och 6 till *Trafiksäkerhetsverket: Trafik och administration* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag på 24 570 000 kr.,
2. beträffande *föreslagen avveckling av trafiksäkerhetsverket* att riksdagen avslår motion 1984/85:439 (c) yrkande 7.

2. **Trafiksäkerhetsverket: Fordon och körkort.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt C 2. (s. 54–56) och hemställer

att riksdagen till *Trafiksäkerhetsverket: Fordon och körkort* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

3. **Trafiksäkerhetsverket: Bil- och körkortsregister m. m.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt C 3. (s. 56–58) och hemställer

att riksdagen till *Trafiksäkerhetsverket: Bil- och körkortsregister m. m.* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

4. **Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande.** Regeringen har under punkt C 4. (s. 58–61) föreslagit riksdagen att till Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande för budgetåret 1985/86 anvisa ett anslag på 25 500 000 kr.

Motionen

I motion 1984/85:1970 av Linnea Hörlén och Olle Grahn (båda fp) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 4), att riksdagen av regeringen begär åtgärder för att NTF i större utsträckning än nu slussar sina medel till de fristående frivilliga organisationerna för arbete på lokalplanet.

Utskottet

Det ordinarie statsbidraget till NTF föreslås i propositionen räknas upp till 23,5 milj. kr. för budgetåret 1985/86. För att kunna fortsätta fortbildningen av motorcyklister och för att kunna genomföra särskilda aktiviteter för cyklisters säkerhet anses NTF dessutom böra få disponera ett extra bidrag på 2 milj. kr.

Det sammanlagda statsbidraget till NTF föreslås sålunda fastställas till 25,5 milj. kr. för budgetåret 1985/86.

Utskottet finner i likhet med föredragande departementschefen det vara

Rättelse: S. 4, rad 3 och i hemställan mom. 2. Står: 1370 Rättat till: 1970
S. 5, rad 16 nedifrån Står: 24 569 milj. kr. Rättat till: 24,569 milj. kr.

angeläget att trafiksäkerhetsarbetet tillförs de extra resurser som förordas i propositionen och tillstyrker även i övrigt anslagsberäkningarna.

I motion 1984/85:1970 (fp) yrkas att riksdagen hos regeringen begär åtgärder för att NTF i större utsträckning än nu slussar sina medel till de frivilliga organisationerna för arbete på lokalplanet.

NTF:s uppgift som förmedlare av information och bidrag till trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder inom olika organisationer är enligt motionärerna betydelsefull. Detta har varit en starkt bidragande orsak till beslutet att överföra huvuddelen av medlen för den pläderande trafiksäkerhetsinformationen från TSV till NTF. Det sägs vidare vara viktigt att dessa intentioner om kanalisering av medlen till NTF:s medlemsorganisationer och andra frivilliga organ vidhålls och efterlevs. En utökning av NTF:s "egenregi"-verksamhet står därför inte i samklang med de ursprungliga intentionerna eller vunna erfarenheter om effektivitet i trafiksäkerhetsarbetet. Administrationen av NTF bör sålunda enligt motionen hållas inom rimliga gränser till förmån för stimulans till de redan etablerade organisationernas verksamhet.

Utskottet som redan i sitt betänkande TU 1981/82:19 ingående behandlade bl. a. den fråga som aktualiserats i motionen förklarade sig därvid dela uppfattningen att trafiksäkerhetsintressets förankring i en bred folkopinion utgör en tillgång som på allt sätt bör tillvaratas för att främja en ökad trafiksäkerhet. Vidare underströk utskottet informationens stora betydelse i trafiksäkerhetsarbetet samt vikten av att frivilligorganisationerna på trafikområdet får fortsatt stöd för sin trafiksäkerhetsfrämjande verksamhet.

Utskottet är alltjämt av samma uppfattning i här berörda frågor och förutsätter alltså att medlen till trafiksäkerhetsinformationen kanaliseras även till de enskilda organisationerna. Med hänvisning härtill och då utskottet utgår från att regeringen uppmärksammar föreningen härpå finner utskottet motionen i denna del kunna lämnas utan åtgärd från riksdagens sida.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen till *Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande* för budgetåret 1985/86 anvisar ett anslag på 25 500 000 kr.,
2. beträffande *stöd till frivilligorganisationernas trafiksäkerhetsarbete* att riksdagen lämnar motion 1984/85:1970 (fp) yrkande 4 utan åtgärd.

Stockholm den 28 februari 1985

På trafikutskottets vägnar
KURT HUGOSSON

Närvarande: Kurt Hugosson (s), Birger Rosqvist (s), Rune Torwald (c), Wiggo Komstedt (m), Sven-Gösta Signell (s), Rune Johansson (s), Per Stenmarck (m), Gösta Andersson (c), Sten-Ove Sundström (s), Görel Bohlin (m), Sven Henricsson (vpk), Göran Riegnell (m), Ingrid Andersson (s), Lisbet Calner (s) och Linnea Hörlén (fp).

Reservation

vid **punkt 1. Trafiksäkerhetsverket: Trafik och administration** (mom. 1)

Wiggo Komstedt, Per Stenmarck, Görel Bohlin och Göran Riegnell (alla m) anser

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 1 som börjar med "Av trafiksäkerhetsverket" och slutar med "i fråga" bort ersättas med text av följande lydelse:

Utskottet delar helt den uppfattning som kommit till uttryck i nämnda motion. Med hänsyn till det statsfinansiella läget är det sålunda mycket angeläget att olika utvägar prövas att nedbringa statsverkets kostnader.

Trafiksäkerhetsverket (TSV) har – som framhålls i motionen – i sina anslagsframställningar för budgetåren 1983/84 och 1984/85 föreslagit en avgiftsfinansiering av anslaget till trafik och administration. Denna verksamhet är så integrerad med de avgiftsfinansierade anslagen att verket inte kunde se någon artskillnad i verksamheten, som kunde motivera olikheter i finansieringen.

Detta förslag bör nu enligt utskottets uppfattning genomföras, varigenom en besparing på 24,569 milj. kr. görs.

Utskottet tillstyrker sålunda motionärernas yrkande att anslaget för nästa budgetår tas upp med ett belopp av 1 000 kr.

Vidare bör riksdagen, med bifall till motionen i denna del, som sin mening ge regeringen till känna vad som anförts i motionen om avgiftsfinansering av den fortsatta verksamheten.

Vad utskottet nu har anfört bör av riksdagen ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. att riksdagen

   a. med avslag på regeringens förslag samt med bifall till motion 1984/85:2552 (m) yrkande 5 till *Trafiksäkerhetsverket: Trafik och administration* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

   b. med bifall till motion 1984/85:2552 (m) yrkande 6 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört beträffande avgiftsfinansiering av trafiksäkerhetsverkets verksamhet.

Särskilt yttrande

vid **punkt 1. Trafiksäkerhetsverket: Trafik och administration** beträffande *föreslagen avveckling av trafiksäkerhetsverket* (mom. 2)

Rune Torwald och Gösta Andersson (båda c) anför:

Med anledning av dels att riksdagens revisorer numera lagt fram ett förslag beträffande TSV:s funktion m. m., dels den pågående beredningen i kommunikationsdepartementet av den särskilt tillkallade utredningsmannens förslag har vi inte funnit meningsfullt att nu reservera oss. Vi har för avsikt att återkomma när de nämnda förslagen blir aktuella för riksdagens prövning.